

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZASTUPNIKA REPUBLIKE HRVATSKE
PRED EUROPSKIM SUDOM ZA LJUDSKA PRAVA
Zagreb, 9. veljače 2021.

Analiza odluke

Ćaćić protiv Hrvatske
br. zahtjeva 46657/15

članak 6. – pravo na pošteno suđenje (suđenje u odsutnosti)

*Zahtjev brisan s liste predmeta Europskog suda
jer okolnosti na koje se podnositelj zahtjeva pozivao u svom zahtjevu više ne postoje,
a uklonjeni su i mogući učinci povrede Konvencije*

Odbor Europskog suda za ljudska prava (dalje: Europski sud) je 4. veljače 2020. je obrisao podnositeljev zahtjev s liste predmeta.

Podnositelj zahtjeva osuđen je u odsutnosti na petnaest godina zatvora za ratni zločin protiv civilnog stanovništva. Tijekom postupka zastupao ga je branitelj po službenoj dužnosti. U siječnju 2010. podnositelj je zatražio obnovu kaznenog postupka tvrdeći da nije počinio kazneno djelo za koje je osuđen te da je za pravomoćnu presudu od 21. srpnja 1993. saznao tek u ožujku 2009. Predložio je da se u njegovo ime saslušaju brojni svjedoci. Također je tvrdio da za vrijeme postupka koji je vođen u njegovoj odsutnosti nije bio primjereno zastupan. Županijski sud u Rijeci odbio je podnositeljev zahtjev za obnovu postupka uz obrazloženje da predloženi dokazi ne bi mogli dovesti do oslobađajuće presude. Vrhovni sud je odbio podnositeljevu žalbu, a Ustavni sud je odbacio njegovu ustavnu tužbu.

Podnositelj je zatim u studenom 2013. godine od Županijskog državnog odvjetništva u Rijeci zatražio obnovu kaznenog postupka u kojem je osuđen u odsutnosti pozivajući se na dokaze koji navodno upućuju na njegovu nevinost. Županijsko državno odvjetništvo u Rijeci prosljedilo je ovaj zahtjev Županijskom sudu u Rijeci. Taj sud je odbacio podnositeljev zahtjev za obnovu uz obrazloženje da je podnesen tijelu koje nije nadležno za njegovo ispitivanje i da u svakom slučaju predloženi dokazi ne bi mogli dovesti do oslobađajuće presude. Nakon što je Vrhovni sud usvojio žalbu podnositelja zahtjeva protiv te odluke, predmet je vraćen Županijskom sudu u Rijeci na ponovni postupak. Podnositelj zahtjeva je preminuo u ožujku 2018. godine. Županijsko državno odvjetništvo u Rijeci je temeljem članka 504. stavka 1. ZKP-a podnijelo zahtjev za obnovu kaznenog postupka, a Županijski sud u Rijeci je 17. travnja 2019. dopustilo obnovu, smatrajući da prikupljeni dokazi opravdavaju ponovno suđenje.

Sukladno članku 37. stavku 1 točki b) Konvencije, Europski sud u svakom stadiju postupka može brisati zahtjev s liste predmeta kada okolnosti dovode do zaključka da je predmet riješen.

Da bi se ova odredba mogla primijeniti Europski sud mora ispitati:

- i) postoje li još uvijek okolnosti na koje se podnositelj zahtjeva poziva te
- ii) jesu li učinci moguće povrede Konvencije zbog tih okolnosti također otklonjeni ([Kaftailova protiv Latvije](#), [VV], stavak 48.).

Podnositelj zahtjeva je tvrdio da mu je povrijeđeno pravo na pošteno suđenje zbog nemogućnosti obnove kaznenog postupka u kojem je bio osuđen u odsutnosti na 15 godina zatvora za ratni zločin protiv civilnog stanovništva te zbog navodnih nedostataka u zastupanju tijekom tog postupka (podnositelj je tvrdio da ga branitelj po službenoj dužnosti nije nikada pokušao kontaktirati niti je iznio bilo kakve relevantne argumente u njegovu korist).

U predmetu [Sanader protiv Hrvatske](#) Europski sud je detaljno ispitaio postupovne mogućnosti predviđene tada važećim odredbama Zakona o kaznenom postupku (NN 152/08, 76/09) za obnovu postupaka vođenih u odsutnosti te je utvrdio da pravna sredstva iz članka 474. stavka 2. i članka 501. stavka 1. (3) Zakona o kaznenom postupku nisu jamčila djelotvorno i s dovoljnom sigurnošću da će podnositelj zahtjeva imati mogućnost obnove postupka. Stoga je Europski sud bio utvrdio povredu članka 6. stavka 1 Konvencije.

U ovom predmetu, nakon što su domaće vlasti odbacile podnositeljev zahtjev za obnovu postupka, podnositelj zahtjeva i nadležno državno odvjetništvo podnijeli su još jedan takav zahtjev koji je u konačnici odobren. Ovaj postupak je u trenutku donošenja odluke Europskog suda još uvijek bio u tijeku pred domaćim sudom, a podnositelja zahtjeva, koji je u međuvremenu preminuo, zastupa branitelj. Iz toga slijedi da okolnosti na koje se podnositelj zahtjeva pozivao u ovom zahtjevu više ne postoje. Stoga je ispunjen prvi kriteriji iz članka 37. stavka 1 točke (b) Konvencije.

Nadalje, svrha podnositeljevog zahtjeva pred Europskim sudom bila je upravo obnova postupka. U ponovljenom postupku koji je u tijeku pred prvostupanjskim domaćim sudom taj sud će odlučiti može li se osuda podnositelja zahtjeva djelomično ili u cjelosti ukinuti ili u cijelosti ostati na snazi. Dakle, podnositelj je ostvario obnovu postupka stoga je u tim okolnostima njegov prigovor o nedostacima pravnog zastupanja u postupku koji se vodio u njegovoj odsutnosti postao bespredmetan. Time su uklonjeni učinci moguće povrede Konvencije te je ispunjen i drugi kriteriji iz članka 37. stavka 1. točke (b) Konvencije.

Slijedom navedenog, Europski sud je zaključio da je ovaj predmet riješen u smislu članka 37. stavka 1. točke (b) Konvencije te da interesi poštovanja ljudskih prava zajamčenih Konvencijom i dodatnim protokolima ne zahtijevaju nastavak ispitivanja zahtjeva. Stoga je odlučio brisati zahtjev s liste predmeta.

Ovu analizu izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Analiza ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te nije obvezujuća za taj Sud.

© 2021. Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskom sudom za ljudska prava